

Werk

Label: Article

Jahr: 1910

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0039|log12

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

C' . Podobně obdržíme $b_c | c_b = A'$, $c_a | a_c = B'$. Body A' , B' , C' leží na jedné přímce p' .

Důkaz: Rovnoběžky body A , B , C ke stranám trojúhelníka tvoří dvě křivky třetího stupně $C_3 \equiv a_b b_c c_a$, $C'_3 \equiv a_c b_a c_b$. Z devíti průseků křivek C_3 a C'_3 leží šest na kuželosečce rozpadající se ve přímku p a přímku úběžnou, tudíž leží ostatní tři průseky A' , B' , C' též na přímce.

Geometrický význam koeficientů rovnice kuželosečky opsané danému trojúhelníku.

Dr. K. Zahradník.

Vezmeme-li daný trojúhelník za trojúhelník souřadnic, je rovnice kuželosečky trojúhelníku opsané

$$a_1 x_2 x_3 + a_2 x_3 x_1 + a_3 x_1 x_2 = 0.$$

Rovnice tečny vrcholu $U_1 \equiv x_2 + x_3$ je

$$\frac{x_2}{a_2} + \frac{x_3}{a_3} = 0;$$

podobně jsou rovnice tečen vrcholů U_2 , U_3

$$\frac{x_3}{a_3} + \frac{x_1}{a_1} = 0, \quad \frac{x_1}{a_1} + \frac{x_2}{a_2} = 0.$$

Průseky tečen vrcholu U_n s protilehlými stranami trojúhelníka souřadnic $U_1 U_2 U_3$ leží na přímce

$$p \equiv \frac{x_1}{a_1} + \frac{x_2}{a_2} + \frac{x_3}{a_3} = 0,$$

z kteréžto rovnice je patrno, že koeficienty a_n jsou reciproké hodnoty souřadnic přímky p , kteráž jest Pascalovou přímkou šestiúhelníka Pascalova, redukovaného na trojúhelník $U_1 U_2 U_3$.

Píšeme-li

$$a_1 = \frac{1}{A_{23}}, \quad a_2 = \frac{1}{A_{13}}, \quad a_3 = \frac{1}{A_{12}},$$

je rovnice té kuželosečky

$$\frac{x_2 x_3}{A_{23}} + \frac{x_1 x_3}{A_{13}} + \frac{x_1 x_2}{A_{12}} = 0$$

a rovnice její v souřadnicích přímkových zní:

$$\begin{aligned} \frac{u_1^2}{A_{23}^2} + \frac{u_2^2}{A_{13}^2} + \frac{u_3^2}{A_{12}^2} - 2 \frac{u_1 u_2}{A_{13} A_{23}} - 2 \frac{u_2 u_3}{A_{12} A_{13}} \\ - 2 \frac{u_1 u_3}{A_{12} A_{23}} = 0. \end{aligned}$$

Označíme-li průsek tečny vrcholu U_n s protilehlou stranou písmenem B_n , bude

$$\begin{aligned} B_1 &\equiv \frac{u_2}{A_{13}} - \frac{u_3}{A_{12}} = 0 \\ B_2 &\equiv \frac{u_3}{A_{12}} - \frac{u_2}{A_{23}} = 0 \\ B_3 &\equiv \frac{u_1}{A_{23}} - \frac{u_2}{A_{13}} = 0. \end{aligned}$$

Jelikož je $B_1 + B_2 + B_3 \equiv 0$, plyne, že ty body leží na jedné a téžé přímce p , jejíž souřadnice jsou $A_{23} | A_{13} | A_{12}$, jak jsme dříve v souřadnicích bodových našli.

Obdobným výpočtem, aneb na základě duality najdeme, že v rovnici kuželosečky

$$\frac{u_2 u_3}{A_{23}} + \frac{u_3 u_1}{A_{13}} + \frac{u_1 u_2}{A_{12}} = 0$$

jsou A_{23} , A_{13} , A_{12} souřadnice bodu P , v němž se spojnice vrcholů U_n s body dotyku protilehlých stran protínají. Bod P je bod Brianchonův šestistranu Brianchonova, redukovaného na trojstran $x_1 x_2 x_3$. Jakož můžeme kuželosečku opsanou do trojúhelníku $U_1 U_2 U_3$, jemuž jako Pascalově šestiúhelníku $U_1 U_1 U_2 U_2 U_3 U_3$ přísluší přímka p jako Pascalova přímka, snadně sestrojiti, tak můžeme i rovnici takové kuželosečky ihned napsati, známe-li souřadnice $A_{23} | A_{13} | A_{12}$ té přímky.

Podobně to platí pro kuželosečku vepsanou danému trojúhelníku při daném bodu B jako bodu Brianchonovu.